

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická Znojmo

Zpravodaj

2

40. ročník
6.- 8. listopadu 2007

Gymnázium a SOŠ pedagogická Znojmo, Pontassievská 3
tel.: 515 22 55 29 e-mail: gymspgs@gymspgs.cz www.gymspgs.cz

Jak to všechno začalo

(příspěvek paní Jindry Delongové, zakladatelky Pedagogické poemy)

Oldřich Tillmann byl nejen na slovo vzatý češtinář, ale hlavně čestný a citlivý člověk, který neobyčejně rozuměl mladým lidem. Na jeho památku vyhlásila v roce 1967 Pedagogická škola v Kroměříži soutěž v uměleckém přednesu: Memoriál Oldřicha Tillmanna. První ročník se velmi podobal již známým celostátním soutěžím, jako byl např. Wolkerův Prostějov nebo Šrámkova Sobotka.

Z vyšších míst se ozývaly hlasy, že není potřeba nová soutěž, že se studentky pedagogických škol mohou zúčastnit již osvědčených státních soutěží. Tehdy se na mě obrátila krajská metodička Liba Zbořilová: *Vymysli něco nového, co ostatní soutěže v přednesu nemají, něco, co by zdůvodnilo její smysluplnost.* Vzhledem k tomu, že se jednalo o budoucí učitelky mateřských škol, nabízela se odpověď sama – vedle veršů pro dospělé budou studentky recitovat také poezii a prózu pro děti. A aby nevyprávěly pohádky jen dospělým a porotě, přišli i ti nejdůležitější - děti z mateřských škol.

Ale ani to nestačilo. Přišel nový požadavek – vymyslet něco originálního, nezvyklého, co by absolventkám pomohlo při jejich budoucí každodenní práci. Protože jsem měla za sebou dlouholetou práci s dětským souborem, kde jsme do schůzek zařazovali často nejruznější improvizace, přišel i nápad. Soutěžící dostanou k přečtení pohádkový text a po krátké době přípravy jej dětem volně převedou. Ve vyhlášení soutěže bylo toto nové zadání zdůvodněno takto: *Forma improvizované adaptace uměleckého díla je nejobvyklejším způsobem práce s literární předlohou, se kterou se učitelky mateřských škol setkávají.*

Soutěž se nadále vyvíjela. Vl. Vozák, profesor JAMU, navrhl zařadit do soutěže i nepřipravenou četbu uměleckého textu. Tu potřebují příští učitelky při své práci velmi často. Nakonec se objevila podoba skutečné improvizace. Studentky dostaly téma (dnes je jim přidělen předmět), musely vymyslet příběh s jasnou pointou, uplatnit fantazii a tvořivost.

Malá soutěž jedné pedagogické školy se rozrostla v celostátní soutěž, a protože původní název většině soutěžících již nic neříkal, změnil se na dnešní Pedagogickou poemu. Při stále větším počtu účastníků už nemohla jedna škola rok co rok tak závažný úkol zvládnout, a tak se po 13 letech trvání rozhodlo, že se tohoto úkolu každý rok ujme jiná škola. Přibyla také nová kategorie, přednes pro děti mladšího školního věku. A tak se mezi soutěžícími objevili častěji i chlapi, což určitě soutěž obohatilo.

Změna je život, a tak jsem chtěla zadání pro improvizaci změnit. Ale v Ústavu pro kulturně výchovnou činnost jsem se dozvěděla, že se se mnou už nepočítá.

Od té doby jsem oficiální pozvání na Poemu dostala před deseti lety, kdy se Poema vrátila do Kroměříže, kde jsem se setkala ještě s pamětníky toho, „jak to všechno začalo“. Starali se o mě náramně, ale vzpomínání na staré časy bylo nostalgické.

Vaše pozvání mne mile překvapilo. Netušila jsem, že ještě někdo ví (kromě Kroměřížských), jak to tenkrát na začátku bylo.

Děkuji za pozvání a už se moc těším.

Jindra Delongová

Jak vzpomínají na Poemu

Martina Válková - Stehlíková, herečka Národního divadla v Praze

Moje milá Poemo,

je to už dlouho, co jsme se viděly naposledy. Byla jsi tehdy mladá třiadvacetiletá slečna a já holka, která ani pořádně neví, co od života čekat. Dnes je ti 40 a já jsem o něco málo mladší.

Vidím před sebou obrovskou budovu karlovarské pedagogické školy. Mně koukala sláma z bot a celá vyplašená jsem vstoupila do proudu dění a s naprosto bezbřehou spontaneitou jsem začala soutěžit. Přivezla jsem si tehdy od Tebe domů cenu. Hned nato z Krnova další a pak třetí rok opět cenu a poslední právě ze Znojma. Sbírala jsem ceny a měla radost a pořádně jsem ani nevěděla, za co vlastně sklízím takový úspěch.

Byla jsi to Ty, kdo mě nutil uvažovat, co bude dál. Možná i díky Tobě jsem se seznámila s lidmi, kteří mi pomohli splnit si svůj sen. Jsem herečka, miluji to slovo a miluji tu profesi. Jsem sedmým rokem v angažmá Národního divadla v Praze. Už dávno nejsem ta holka bez předsudků a zábran, dělám to, co mě baví, těší a naplňuje. A za to Ti chci dnes poděkovat. Jen díky Tobě jsem pochopila, že slovo verš, věta, gesto...jsou nástroje mé touhy být vyslyšena a já se díky nim přibližuji lidem.

Děkuji Poemo.

Tvá Martina Válková, dříve Stehlíková, absolventka SPgŠ ve Znojmě

Jitka Schneiderová, herečka

„Poezie je obláček snesený z hůry nebes.“

Tento citát mám ráda. Při studiu na střední pedagogické škole jsem byla ráda, že mohu poezii vnímat a cítit. Velmi pěkný vztah profesorů a studentů vyústil účastí na soutěži Poema.

V současné profesi mohu potvrdit, že krásné mluvené slovo s citovým laděním a jinotaji vnáší krásu do mého života, obohacuje jej, je cestou k zamyšlení a zklidňuje hektický život.

Daniel Rubeš, fotografující moderátor a redaktor

Pedagogická poema a já? Propána, kolik je to let? Až teď si začínám uvědomovat, jak ten čas letí. Skoro 15 let už mají moje vzpomínky na Poemu. Uvědomuji si, že díky Poemě jsem navštívil Litoměřice a o rok později Novou Paku. Musím se teď kát i přiznat si, že ač mám na obě Poemy doslova i do písmene vzpomínky zlaté, dosud jsem nenašel čas k tomu, abych se do obou měst znovu podíval. Ale díky za připomenutí.

A proto při příležitosti Poemy v mém domovském Znojmě svatosvatě slibuji, že až budou mít obě mé zlaté Poemy každá své 15. výročí, vrátím se do oněch míst oživit vzpomínky na prestižní soutěž, na studentská léta, na spaní v jednom z litoměřických klášterů i na čas, kdy jsem si jako vítěz myslel, že dobyt svět není až zas tak moc těžké.

Jana Holubová, učitelka na naší škole

Soutěž v uměleckém přednesu, Poema, byla pro mě zpríjemněním studentského života, příležitostí zhlédnout zajímavá kulturní vystoupení, poznat nová prostředí. Nejcennější však bylo, že mi umožnila setkat se s lidmi, kteří mají vztah k literatuře, k českému jazyku a které

spojuje nadšení pro umělecký přednes. Vzpomínám, že nebylo důležité uspět v soutěži, ale prožít tuto atmosféru.

Zuzana Poláčková, oceněná recitátorka Poemy 2006 v Karlových Varech

Přišla, viděla ...

Člověk se v dnešní době může stát populárním docela snadno. Základem je totiž dobře vypadat. Jenže každý prostě nemá to štěstí, a proto musí bojovat jinak. Jako třeba já: V životě jsem to snadné neměla. Na základní škole se mi každý posmíval a na střední? Šašek třídy a ukecaná Poláčková. Nevím, možná právě pro tu moji ukecanost paní profesorka Vrbková řekla: „Jo, tak tu pošleme na Poemu.“

A tak jsem vyrazila. Začala jsem ve druháku. První Poemu jsem absolvovala v Praze. Větší katastrofa to snad ani nemohla být. O rok později mě poslali do Liberce. Už to bylo lepší, ale žádná sláva. Chtěla jsem to vzdát. Jenže pak mě napadlo změnit kategorii. Přešla jsem z poezie na prózu.

A hurá do Karlových Varů! Jako protřelá „poemářka“ a rádoby maturantka jsem všem rozdávala rady. Cestou jsem uklidňovala prvačku, že v tomto případě tréma není rozhodně na místě. Ale když jsem seděla na židličce a měla jít za 5 minut vystupovat, byla jsem bílá jako stěna. Nicméně vše dopadlo dobře a já sklidila takový úspěch, o jakém se mi ani nezdálo. Věděla jsem, že když si odvezu hlavní cenu, bude to velká sláva. Ale že až TAKOVÁ, to jsem opravdu netušila. Gratulace přicházely ze všech stran a ani jsem nestačila děkovat. Byl to nádherný pocit, který každému ze srdce přeji.

Na závěr bych chtěla říci ještě toto: Každý, kdo recituje a přednáší, se setkává s názory, které ho většinou od tohoto koníčka odradí. Ať si o Poemě říká kdo chce co chce, já jsem lepší soutěž nepoznala. Vždy se zde sejde parta lidí, která si ve všem rozumí. Jsou to lidičky se stejnými zájmy a dá se s nimi skvěle pokecat.

Na Poemu budu vzpomínat vždy v tom nejlepším. Chci poděkovat mé škole za to, že mi umožnila na Poemě účinkovat, a také za to, že mě vychovala tak, jak mě vychovala.

Poznámka pro soutěžící: Není důležité vyhrát, ale pořádně si „zapoemit“.

Eva Krejčovičová, poprvé na Poemě 2006 v Karlových Varech

Na Poemě v loňském roce v Karlových Varech jsem patřila k nejmladším. Nikdy předtím jsem neměla možnost nahlédnout pod pokličku tohoto dění. Abych pravdu řekla, měla jsem strach. První den jsem se ale uvolnila na semináři improvizace, kde jsme hráli různé hry a pořádně jsme si to užili. Večer mě zase pobavilo divadlo, obdivovala jsem výkony herců a jejich zápal pro hru.

Druhý den už byl trochu stresující. Po rychlé snídani se mým partnerem na dvě hodiny staly růžové bačkůrky, se kterými jsem potom musela pět minut hrát pro porotu, diváky. Tréma ze mě spadla a já jsem na svém vystoupení nenašla žádnou zásadní chybu. Ale porota chyby našla. Jejich hodnocení mohu shrnout do ponaučení: „Chybami se člověk učí.“

I když jsem z Karlových Varů žádné ocenění nepřivezla, nemrzí mě to. Přivezla jsem si spoustu krásných zážitků, zkušeností, poznala jsem nové přátele. Jsem ráda, že jsem dostala šanci zúčastnit se této soutěže právě já.

Poema v režii studentů 5.A

(Zeptali jsme se a odkoukali)

Přijeli jsme z Liberce, cesta byla nudná.
A na Poemě jsme kvůli zábavě, je to
ulejvárna. (Denisa a Kristýna)

příjezd

(na nádraží)

zahájení

„Zahájení se mi líbilo. Hlavně ty sexy
holky s fialovým deštníkem...“
(Adam, Kroměříž)

(všechn úspěch našich bubeníků byl v kvalitních bubnech a paličkách)

názor

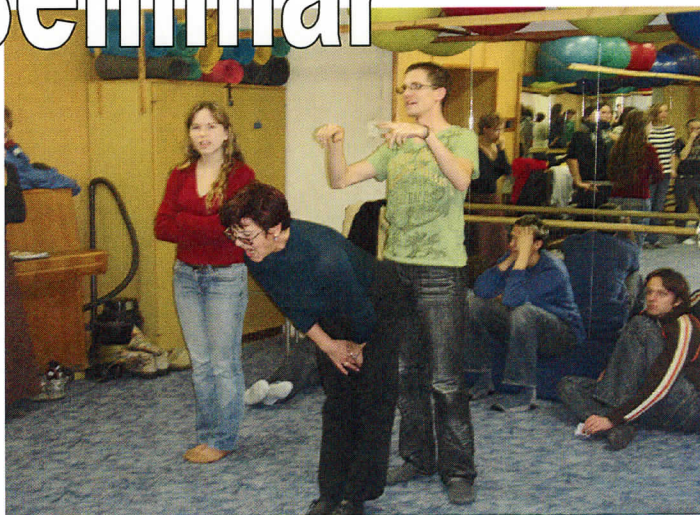
„Jé, to jsem ráda, že tady vidím tolik
kluků, před 40 lety tady žádný nebyl.“

(Jindra Delongová – jedna ze zakladatelek Poemy)

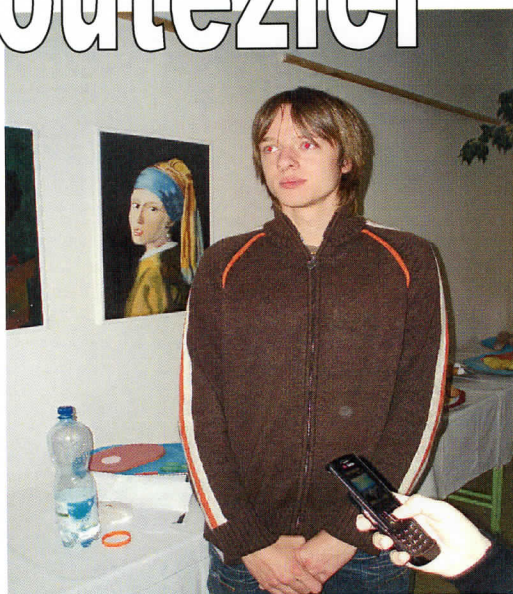
seminář

Tyto živé „hudební nástroje“ si zkusily, jaké to je být v orchestru, a společně si „zahrály“ píseň Černé oči, jděte spát.

(na obrázku vidíte dirigenta a jeho „stojánek na noty“)

soutěžící

Velké ovace publika sklidil neslyšící **Lukáš Baborský** z Hradce Králové. Nejenže nám ochotně spolu s paní překladatelkou odpověděl na otázky týkající se soutěže, ale také rád prozradil svoji zkušenost z natáčení filmu Pupendo.

Jak se ti tvé vystoupení líbilo?

„Děti vpředu byly hrozně milé, líbilo se mi, jak se usmívaly. Měl jsem z toho radost.“

divák

Jaké vystoupení se ti nejvíce líbilo?

„To poslední!“

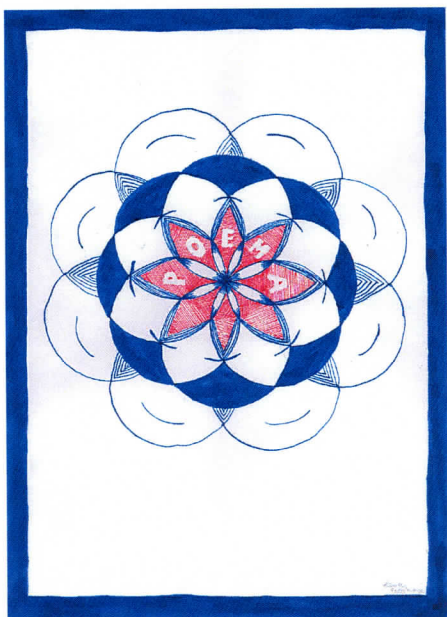
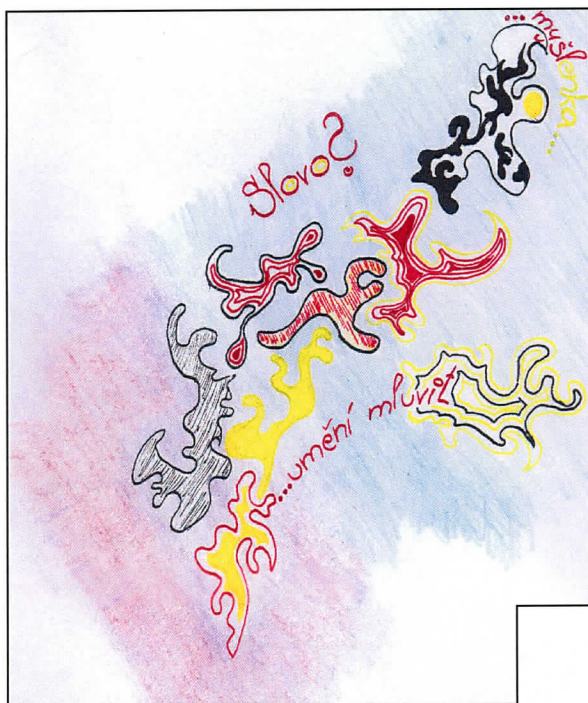
(Lukáš Baborský - Jak leopardovi zachutnaly pampelišky - pozn. redakce)

(Natálka, mateřská škola)

Pedagogická poema výtvarným a literárním očima

Práce studentek PL IV.C

Literární práce

Jak vidím Poemu

Oslovili jsme několik studentů naší školy a zeptali se jich, co si představují pod názvem recitační soutěže pedagogických škol Poema.

Tady je odpověď jedné ze studentek:

Pedagogická poema, to není jen dílo ukrajinského a sovětského spisovatele Antona Semjonoviče Makarenka, ale také celostátní soutěž pedagogických škol. Už z názvu „Poema“ (v literární teorii jím označujeme básnickou povídku) poznáme, oč se jedná. V této souvislosti se mi vybavují recitační soutěže, kterých jsem se coby dcera učitelky literárně-dramatického oboru musela povinně účastnit, jinak by mě rodina vydělila a moje šance získat byt po babičce by klesly na nulu. Takže jsem se rok co rok po večerech učila básničky, zatímco mi máma vštěpovala důležitá pravidla. Hlavně nedržet ruce za zády!

Nevím, v jakém duchu se odehrává Pedagogická poema, ale pevně věřím, že bude na vyšší úrovni než recitační soutěže z dob mé docházky na základní školu. Ty, ač byly trochu jednoduché a nespravedlivé (v porotě seděly matky soutěžících a znáte nějakou matku, pro kterou její dítě není ve všem absolutně nejlepší?), měly svoje kouzlo. Soupeřili jsme mezi sebou ještě před vystoupením. Holky se předháněly v počtu gumiček a sponček ve vlasech a kluci se dohadovali o tom, kdo půjde první na řadu. Jedině já jsem si pečlivě do poslední chvíle opakovala text básničky. Jen nerozumím tomu, proč jsem nikdy nevyhrála, když mi mamka říkala, že jsem nejlepší. Moje máma nikdy nedopustila, abych se účastnila soutěže s nějakou obyčejnou básničkou, a na znamení originality mi vždy vybrala neúnosně dlouhou a pro mě nesrozumitelnou, která v sobě nesla „poselství světu“. Téměř pokaždé se mi tedy stalo, že mě brzy přerušili slovy: „To stačí.“ A já jsem cestou ven zadržovala slzy, protože jsem si vybavila desítky hodin, které jsem strávila přípravami.

V případě Poemy se však jedná o umělecký přednes poezie, prózy a improvizovaného vyprávění, nikoli o básničky z Čítanky, které jsem tolikrát slyšovala v tělocvičně, když jsem čekala za oponou, až přijde chvíle mého vystoupení.

Takže, vážení studenti a studentky, hlavně si vyberte dílo, které je vám blízké a jehož obsah je vám dobře znám, pečlivě vyslovujte, ať je vám rozumět, a nezapomeňte: Nikdy nedržte ruce za zády.

Přeji vám všem hodně štěstí.

B. Výhodová, 6.B

Poezie

„V každém řádku, slově či hlásce najde člověk cestu k lásce, k tomu, co bylo, a už není, ale co nezmizelo v zapomnění - jen se skrylo mezi řádky jako dítě do pohádky. Nauč se číst i papír bílý – pochopíš vše v tu pravou chvíli. Za minutu, zítra, za sto let - možná budeš stejný, možná změní se svět. Jen se musíš naučit číst ten inkoust černý, ale ne slovům, sobě zůstaň věrný.“

Poezie nejsou jen krásně seskládaná slova, která líbezně zní, skrývá se v ní i myšlenka či poselství. Abychom ji pochopili, musíme použít hlavně své srdce, nikoli rozum jako autoři encyklopedií a slovníků. A ještě v poezii můžeme najít sami sebe, trochu naší lásky. Ta je společně s naším srdcem klíčem ke všemu.

Otázkou Co tím chtěl básník říci? nezkoumáme schopnost tázaného pochopit Shakespearův pohled na život nebo objasnit Goethovu lásku k mladičce Ulrice. Touto otázkou se dostáváme do vnitřních světů těch druhých, poznáváme poezii a snad i sebe.

Má mnoho podob, od jednoduchých čtyřverší, co si posílají mladí SMSkou a co zavání fraškovitostí a zdánlivým steskem, až po kouzelné Shakespearovy sonety, ve kterých je stesk opravdový a do kterých Mistr zakódoval skutečnou lásku a skutečný život.

Poezie je to známé neznámo. Dala by se nazvat strážcem tajemství i tajemstvím samotným.

K. Bátorová, G2.B

Blahopřejeme vítězům

Vítězové jednotlivých kategorií budou vyhlášeni při slavnostním ukončení Poemy.

My vám nabízíme výsledky hlasování diváků.

Cena diváka

Próza (hlasovalo 74 diváků)

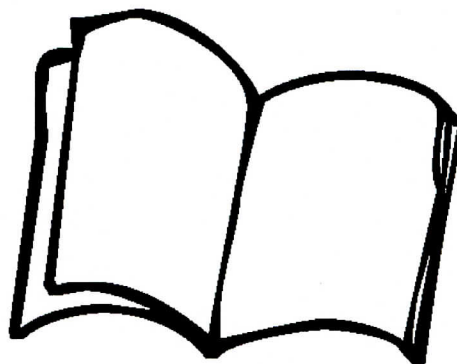
Eva Krajčovičová, Znojmo

Poezie (hlasovalo 55 diváků)

Jakub Vítko, Litoměřice

Improvizace (hlasovalo 80 diváků)

Josef Sergej Bovkun, Hradec Králové

Vítěz kvízu „Abyste se nenudili“

Alena Dvořáková, Boskovice

Sponzoři:

Znovín Znojmo

Město Znojmo

Krajský úřad Brno

SOU a SOŠ SČMSD Znojmo, s.r.o.

Jatka Borotice

Poděkování:

- porotě za objektivní rozhodování
- Znojemské Besedě za pomoc při organizování Poemy
- pedagogům a dětem MŠ a ZŠ n. Republiky ve Znojmě za operativní zajištění obecnstva při soutěžích

- pedagogům, zaměstnancům školy a studentům, kteří se podíleli na organizaci soutěže Pedagogická poema 2007
- pedagogům a studentům, kteří se podíleli na vzniku Zpravodaje, zvláště studentům gymnázia 5.A, kteří byli po celou dobu trvání Poemy mezi námi